

OZNAČENÍ CE PRO KAMENIVO

Philippe Jaques, delegát pro otázky jakosti a normalizace Centrální laboratoře mostů a vozovek (LCPC)

Revue générale 2003, č. 817, str. 52

Použitelnost harmonizovaných evropských norem výrobků pro kamenivo umožnila připojení označení CE ještě před koncem prvního pololetí roku 2003. Běží o tyto normy:

NF EN 12620 Kamenivo do betonu;

NF EN 13055-1 Pórovité kamenivo – Část 1: Pórovité kamenivo pro betony, malty a injektážní malty;

NF EN 13139 Kamenivo pro malty;

NF EN 13043 Kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové vrstvy pozemních komunikací, letištních a jiných dopravních ploch;

NF EN 13242 Kamenivo nestmelené a stmelené hydraulickým pojivem pro inženýrské stavby a vozovky;

NF EN 13383-1 Kámen pro vodní stavby – Část 1: Specifikace;

NF EN 13450 Kamenivo pro kolejové lože.

Charakteristiky harmonizace

Označení CE prokazuje shodu výrobků a materiálů s harmonizovanými evropskými normami; jedná se o nařizovací část, povinnou pro uvedení výrobku na trh. V případě kameniva se shoda prokazuje prohlášením výrobce o shodě podle:

- ◆ **Systému 2+** u výrobků určených k užívání, které podléhají přísným požadavkům bezpečnosti. Shodu výrobku posuzuje výrobce a provádí i počáteční zkoušky typu. Shodu systému řízení výroby u výrobce (počáteční inspekce v místě výroby a řízení výroby u výrobce; průběžný dohled, posuzování a schvalování řízení výroby u výrobce) certifikuje notifikovaná osoba (**ES prohlášení o shodě výrobku + ES certifikát řízení výroby**).
- ◆ **Systému 4** u výrobků určených k užívání, které nepodléhají přísným požadavkům bezpečnosti: shodu výrobku (počáteční zkoušky typu) a shodu systému řízení výroby u výrobce prokazuje výrobce (**ES prohlášení o shodě výrobku**).

Pokud za systém 4 odpovídá plně výrobce, je nutno připomenout, že systém 2+ je stanoven ve Směrnici o stavebních výrobcích (CPD) jako „certifikace řízení výroby u výrobce notifikovanou osobou na základě počáteční inspekce v místě výroby a řízení výroby u výrobce a následného průběžného dohledu, posuzování a schvalování řízení výroby u výrobce“.

Základní prvky řízení výroby u výrobce prováděné v systému 2+ i v systému 4 výrobcem jsou stanoveny v příloze ZA každé z harmonizovaných evropských norem, uvedených výše a upřesněných v konkrétním postupu, který v současné době náleží do pravomoci sektorové skupiny 02¹⁾. Jejím úkolem je harmonizace postupů pro připojení označení CE.

Toto řízení výroby musí být dokumentováno a musí obsahovat devět prvků:

- ◆ Odpovědnost vedení;
- ◆ Management zdrojů;
- ◆ Management procesů;
- ◆ Měření, analýza a zlepšování;
- ◆ Dokumentace pracovních a výrobních postupů;

¹⁾ Notifikované osoby různých členských států pro provádění prací požadovaných pro posuzování shody jsou členy Skupiny notifikovaných osob (Group Notified Bodies – GNB), která je rozdělena na sektorové skupiny. Sektorová skupina 02 řeší problematiku cementu, betonu a malty a kameniva.

- ◆ Řízení neshodných výrobků;
- ◆ Manipulace a skladování,
- ◆ Balení, ochrana a dodávání;
- ◆ Výcvik pracovníků.

Kamenivo – speciální případ

Kamenivo představuje v označování stavebních výrobků CE mimořádně důležitou oblast, především objemem výroby, který kromě toho zahrnuje některé speciální prvky:

- ◆ **Existence dvou systémů prokazování shody (systém 2+ a systém 4).** Ve Francii se neuvažuje o úředním stanovení procesů, podléhajících nebo nepodléhajících přísným požadavkům bezpečnosti při užívání. V důsledku toho bude rozdělení na uvedené dva systémy prokazování shody záviset na požadavcích trhu.
- ◆ **Velké množství výroben kameniva (ve Francii přibližně 3 000).** Je nutno poznamenat, že některé výrobní společnosti mají k dispozici větší počet výroben s jednotným řízením výroby u výrobce, což může být důvodem k vypracování studie o procesu certifikace většího počtu výrobních míst.
- ◆ **Existence označení NF Kamenivo,** prokazující dobrovolnou certifikaci jakosti, která je pro uvedení výrobku na trh **zásadně nepovinná**; může však být požadována nebo nabízena v rámci smluvních nebo dodavatelských ustanovení (oblast konkurence). Toto dobrovolné označení jakosti, vyvinuté výrobní sférou a vysoce oceňované odběrateli hotových výrobků, není neslučitelné s označením CE a může s ním koexistovat při dodržení pevně stanovených podmínek. Předpokládá se jeho zachování i po harmonizaci s novým předpisem o ochraně životního prostředí. Centrální laboratoř mostů a vozovek (**Laboratoire central des Ponts et Chaussées – LCPC**) jako partner Center technických výzkumů ministerstva infrastruktury (**Centres d'études techniques de l'Équipement – CETE**) jako notifikovaná osoba prosazuje v těchto případech systém prokazování shody 2+. Opírá se přitom o svou dlouholetou zkušenost s audity řízení výroby u výrobce a vypracovala k tomuto účelu projekt, který zahrnuje:
 - ⇒ Úředně stanovený postup, který stanovuje certifikaci řízení výroby v kamenolomech a zprostředkuje spojení s odběrateli;
 - ⇒ „Sektorovou komisi pro kamenivo“, ve které jsou zastoupeni představitelé výrobní sféry, uživatelů a technických center; komise je pověřena prohlášením platnosti stanoveného postupu a prováděného dohledu a posuzování; hodnotí a posuzuje udělování a uplatňování certifikátů;
 - ⇒ Skupiny kvalifikovaných auditorů (více než 50), kteří jsou v současné době vysíláni Centry technických výzkumů ministerstva infrastruktury (CETE) k provádění počátečních inspekcí v místě výroby a řízení výroby u výrobce.
 - ⇒ Strukturu managementu této dílčí aktivity a dalších aktivit.

Tato aktivita se opírá o systém jakosti, vypracovaný ve shodě s postupem stanoveným v normě NF EN 45011. Pověření Francouzského výboru pro akreditaci (COFRAC) v otázkách shody s úředně stanoveným postupem bude požadováno po delším období činnosti.

Národní unie výrobců kameniva (**Union nationale des producteurs de granulats – UNPG**) již ohlásila svou kandidaturu na získání statutu notifikované osoby pro realizaci systému 2+.

Otázka notifikace je diskutována v rámci meziministerského výboru.